

Magyar nyelvű változat

**Ipari targoncák. Biztonsági követelmények és igazolásuk.
6. rész: Teher- és személyszállító targoncák
(ISO 3691-6:2013)**

Industrial trucks. Safety requirements and verification. Part 6: Burden and personnel carriers (ISO 3691-6:2013)

Chariots de manutention. Exigences de sécurité et vérification. Partie 1: Transporteurs de charges et de personnel (ISO 3691-6:2013)

Flurförderzeugen. Sicherheitstechnische Anforderungen und Verifizierung. Teil 6: Lasten- und Personentransportfahrzeuge (ISO 3691-6:2013)

Ezt az európai szabványt a CEN 2015. október 7-én hagyta jóvá.

A CEN-tagtestületek kötelesek betartani a CEN/CENELEC belső szabályzatában előírt feltételeket, amelyek szerint kell ezt az európai szabványt minden változtatás nélkül nemzeti szabványként bevezetni. Ezeknek a nemzeti szabványoknak a naprakész jegyzékei és bibliográfiai adatai kérésre a CEN-CENELEC Igazgatási Központtól vagy bármelyik CEN-tagtestülettől beszerezhetők.

Ennek az európai szabványnak három hivatalos változata van (angol, francia, német). Bármilyen más nyelvű változat, amelyet egy CEN-tagtestület saját nyelvén és felelősségére fordítással készít és a CEN-CENELEC Igazgatási Központnak bejelent, ugyanolyan jogállású, mint a hivatalos változatok.

A CEN tagtestületei: Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, a Cseh Köztársaság, Dánia, az Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Izland, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Macedónia volt jugoszláv köztársaság, Magyarország, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svájc, Svédország, Szlovákia, Szlovénia és Törökország nemzeti szabványügyi testületei.

CEN

EURÓPAI SZABVÁNYÜGYI BIZOTTSÁG
EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Avenue Marnix 17, B-1000 Brussels

Tartalomjegyzék

	Oldal
Európai előszó	4
Bevezetés	5
1. Alkalmazási terület.....	7
2. Rendelkező hivatkozások	7
3. Szakkifejezések és meghatározásuk	8
4. Biztonsági követelmények és /vagy védőintézkedések.....	8
4.1. Általános rész.....	8
4.2. Indítás/haladás	9
4.3. Fékek	10
4.4. Kézi működtetésű kezelőszervek.....	10
4.5. Hajtórendszerek és tartozékaik.....	12
4.6. Vezetőhelyek és utashelyek	15
4.7. Stabilitás	17
4.8. Védőberendezések	17
4.9. Láthatóság/világítás	18
4.10. Környezetvédelmi feltételek	18
4.11. Szállítás	19
5. A biztonsági követelmények és/vagy a védőintézkedések igazolása	20
5.1. Általános előírások	20
5.2. Működési vizsgálat	20
6. Használati tudnivalók	20
6.1. Általános előírások	20
6.2. Kezelési utasítás(ok).....	20
6.3. Megjelölés	23
A melléklet (tájékoztatás): A jelentős veszélyek jegyzéke	24
ZA melléklet (tájékoztatás): Ezen európai szabvány és a 2006/42/EK EU-irányelv alapvető követelményei közötti összefüggés	31
Irodalomjegyzék.....	32

Európai előszó

Az ISO 3691-6:2013 szövegét a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO) az ISO/TC 110 „Ipari targoncák” műszaki bizottsága dolgozta ki, amelyet a CEN/TC 150 „Ipari targoncák. Biztonság” műszaki bizottság (amelynek titkársági teendőit a BSI látja el) EN ISO 3691-6:2015-ként vette át.

Ezt az európai szabványt szöveghűen vagy jóváhagyó közleménnyel legkésőbb 2016. áprilisig kell nemzeti szabványként bevezetni, és az ellentmondó nemzeti szabványokat legkésőbb 2016. áprilisig vissza kell vonni.

Figyelembe kell venni azt a lehetőséget, hogy ennek a dokumentumnak egyes szövegrészei szabadalmi jogokat érinthetnek. A CEN [és/vagy a CENELEC] nem felelős az egyes vagy az összes ilyen szabadalmi jog azonosításáért.

Ez a dokumentum helyettesíti az EN ISO 3691-6:2013-t.

E dokumentum az Európai Bizottság és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás által a CEN-nek adott megbízás alapján készült, és a EU-irányelv lényeges követelményeit támasztja alá.

Az EU-irányelvvel való összefüggést lásd a **ZA** tájékoztató mellékletben, amely e dokumentum szerves része.

A CEN/CENELEC belső szabályzatának megfelelően a következő országok nemzeti szabványügyi szervezetei kötelesek ezt az európai szabványt bevezetni: Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, Cseh Köztársaság, Dánia, Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Izland, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Macedónia volt jugoszláv köztársaság, Magyarország, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svájc, Svédország, Szlovákia, Szlovénia és Törökország.

Jóváhagyó közlemény

A CEN az ISO 3691-6:2013 szövegét minden változtatás nélkül EN ISO 3691-6:2015-ként jóváhagyta.

Bevezetés

Ez a dokumentum az ISO 12100 szerinti **C** típusú szabvány.

E dokumentum alkalmazási területében vannak felsorolva az érintett gépek, valamint jelezve a veszélyek, veszélyes helyzetek és események.

Ha ennek a **C** típusú szabványnak az előírásai eltérnek az **A** vagy **B** típusú szabványokban megadott előírásoktól, akkor ennek a **C** típusú szabványnak az előírásai érvényesek a más szabványok előírásaival szemben azokra a gépekre, amelyeket e **C** típusú szabvány szerint terveztek és építettek.

Az ISO 3691 szabványsorozat az ISO 5053 szerinti ipari targoncákra vonatkozó biztonsági követelményeket és ezek ellenőrzését tartalmazza.

Felépítés

Az ISO 3691 szabványsorozat elkészítésekor fontos lépés volt az ipari targoncák új felépítésű nemzetközi szabványainak kiadására vonatkozó megállapodás, amely magában foglalja egyrészt a targoncákra vonatkozó alapszabványokat (lásd az előszót), másrészt a targoncák sajátos jellegzetes működésére, például láthatóság, zaj, rezgés, villamos követelmények stb. vonatkozó önálló szabványokat.

A veszélyek felmérése

A terméket úgy kell tervezni/kialakítani, hogy feleljen meg a célnak vagy működésnek, és a gyártó által előre látható körülmények között használva, személyek veszélyeztetése nélkül lehessen beállítani és karbantartani.

Annak érdekében, hogy a terméket szakszerűen tervezhesse meg, és minden vonatkozó biztonsági követelménynek eleget tegyen, a gyártónak meg kell határoznia a termékére vonatkozó veszélyeket és kockázatértékelést kell végeznie. A gyártónak úgy kell megterveznie és megépítenie a terméket, hogy figyelembe veszi ezt az értékelést.

Ennek az eljárásnak a célja, hogy a balesetek kockázatát megszüntesse a gép előre látható teljes élettartama alatt, beleértve az össze- és szétszerelési fázisokat, ahol a balesetek kockázata megnőhet az előre látható szokásostól eltérő helyzetekből adódóan.

A legmegfelelőbb módszerek kiválasztásához a gyártónak a következő alapelveket kell alkalmaznia, az itt megadott sorrendben:

- a) a kockázatok megszüntetése vagy a lehető legkisebbre csökkentése a kialakítással (alapvetően biztonságos gép tervezése és gyártása);
- b) a szükséges védőintézkedések megtétele azokra a kockázatokra, amelyeket nem lehet tervezéssel megszüntetni;
- c) a felhasználók tájékoztatása az alkalmazott védőeszközök minden lehetséges hiányosságáról;
- d) a külön képzés szükségességének jelzése;
- e) a személyi védőeszközök meghatározása és szükségessége;
- f) hivatkozás a vonatkozó, megfelelő kezelési utasításokra.

Az ipari targonca kialakítása olyan legyen, hogyha az lehetséges, akadályozza meg az előre látható szakszerűtlen használatot, ha ez kockázatot okoz. Egyéb esetekben a kezelési utasításokban fel kell hívni a használó figyelmét a tapasztalatok szerinti tiltott használatra.

Az ISO 3691 szabványsorozat e része nem ismétli meg az összes olyan műszaki szabályt, amelyek a technika mai állását jelentik, és amelyek a targoncák kialakításához felhasználhatóak. Hivatkozni kell az ISO 12100-ra is.

Jogalkotási helyzet / Bécsi Egyezmény

A kezdetektől fogva a munkacsoport feladata volt az ISO 3691:1980 felülvizsgálata és az egész világra kiterjedő alapszabvány kidolgozása, hogy megfeleljen az alapvető jogi szabályozásnak például az EU-ban, Japánban, Ausztráliában és Észak-Amerikában.

Minden erőfeszítés egy általánosan érvényes nemzetközi szabvány kidolgozására irányult. Ez a cél megvalósult a kiadványok többségében. Több lehetséges problémakörre megegyezés szükséges, és szükséges a jövőben is. Ahol eltérő nemzeti szabályozások maradtak, ezeket az ISO/TS 3691-7 és ISO/TS 3691-8 tárgyalja.

Annak érdekében, hogy az átdolgozott nemzetközi szabványt az ISO-tagországokban világszerte ténylegesen alkalmazzák, eljárások szükségesek a meglévő nemzeti szabványoknak és műszaki szabályozásoknak az átdolgozott nemzetközi szabvánnyal való helyettesítésére. Az Európai Közösségben az ISO és az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN) megállapodott a Bécsi Egyezményben a műszaki együttműködésben azzal a céllal, hogy az európai szabványokat (EN) nemzetközi szabványokkal váltsák fel. Más országokat is kértek hasonló megállapodásokra, hogy a nemzeti szabványaikat és műszaki szabályozásaikat helyettesítsék ezzel a nemzetközi szabvánnyal.

Csak ezekkel a tevékenységekkel garantálható, hogy az ennek a nemzetközi szabványnak megfelelő termékek világszerte szabadon szállíthatók mindenféle műszaki akadályok nélkül.

1. Alkalmazási terület

Az ISO 3691 szabványsorozat ezen része biztonsági követelményeket és ezek igazolásait tartalmazza az ISO 5053 szerinti önjáró, teheremelés nélkül teherszállításra tervezett targoncákra és/vagy három- vagy többke-rekű személyszállító targoncákra, melyek haladási sebessége nem haladja meg az 56 km/h-t és teherbírása ki-sebb, mint 5000 kg (a továbbiakban *szállítótargoncák* vagy *targoncák*).

Az ISO 3691 szabványsorozat ezen része alkalmazható az anyagok szállítására alkalmas platformmal (amely lehet dönthető) felszerelt vagy személyszállítás céljából ülésekkel ellátott targoncákra.

Nem alkalmazható

- elsősorban földmunkára vagy közúti vontatásra tervezett járművekre,
- vezető nélküli targoncákra,
- golfautókra,
- anyagok szállítására alkalmas platformmal felszerelt vonatótargoncákra, legfeljebb 20 000 N húzóerőig.

Az ISO 3691 szabványsorozat ezen része foglalkozik az **A** mellékletben felsorolt, az alkalmazott gépekre vonatkozó minden jelentősebb veszéllyel, veszélyes helyzettel, illetve eseménnyel a rendeltetésnek megfelelő hasz-nálat, valamint a gyártó által előre látható körülmények közötti rendellenes használat kivételével.

Nem tartalmaz követelményeket olyan veszélyekre, melyek közúti használatban vagy robbanásveszélyes kör-nyezetben való használatban fordulhatnak elő.

Az ISO 3691 szabványsorozat e részében megadott követelményeket kiegészítő regionális követelmények az ISO/TS 3691-7 és ISO/TS 3691-8 alkalmazási területébe tartoznak.

2. Rendelkező hivatkozások

A következő, hivatkozott dokumentumok részben vagy egészben nélkülözhetetlenek ezen dokumentum alkal-mazásához. Évszámmal ellátott hivatkozások esetében csak a hivatkozott kiadást szabad alkalmazni. Évszám nélküli kiadványok esetén a hivatkozott kiadvány legutolsó kiadását kell alkalmazni (beleértve a módosításokat is).

ISO 2867:2011 *Földmunkagépek. Feljárók*

ISO 3287:1999 *Gépi hajtású targoncák. A kezelőszervek és más kijelzők jelképei*

ISO 3411:2007 *Földmunkagépek. A gépkezelők fizikai méretei és a legkisebb kezelőtér méretei*

ISO 3795:1989 *Közúti járművek, traktorok és mezőgazdasági gépek, valamint erdészeti gépek. Beépített éghe-tő anyagok tűzállóságának meghatározása*

ISO 5010:2007 *Földmunkagépek. Gumiabroncsos kerekes járművek. Kormányozhatóság*

ISO 5053 *Gépi hajtású targoncák. Fogalommeghatározások*

ISO 6292:2008 *Gépi hajtású ipari targoncák és vontatók. A fékhatásosság és a fékalkatrészek szilárdsága*

ISO 12100:2010 *Gépek biztonsága. A kialakítás általános elvei. Kockázatértékelés és kockázatcsökkentés*

ISO 13564-1:2012 *Gépi hajtású ipari targoncák. Láthatósági vizsgálati módszerek. 1. rész: Vezetőüléssel és ve-zetőállásos targoncák 10 t teherbírásig.*

ISO 13849-1:2006 *Gépek biztonsága. Vezérlőrendszerek biztonsággal összefüggő szerkezeti részei. 1. rész: A kialakítás általános elvei*

ISO 15870:2000 *Gépi hajtású targoncák. Biztonsági jelek és veszélyjelek. Általános alapelvek*

ISO 20898:2008 *Targoncák. Villamos követelmények*

ISO 21281:2005 *Gépi hajtású, vezetőüléssel ipari targoncák pedáljainak kialakítása és elrendezése. A pedál ki-alakításának és elrendezésének szabályai*